

Commissie Strategische Opgaven 29 augustus 2025

Vragen Huib Ghijsen (SP), over Brief GS van 13 mei 2025 over Dossier Kernenergie - 702209, agendapunt 5

Vragen Commissie Strategische Opgaven	Antwoorden
Op pagina 11, boven- en onderaan en bovenaan op pagina 13 staat de volgende zin: "Als het kabinet na het doorlopen van de projectprocedure een keuze heeft tussen de geschikte locaties, zal het de voorkeur geven aan een locatie in Zeeland." Die voorkeur zou dan gebaseerd zijn op de 'Aanwezige infrastructuur en expertise', 'Regionaal draagvlak', 'Technische geschiktheid' en 'Economische kansen'. 1. Worden de bovengenoemde voorkeurfactoren ook meegenomen in de andere "locatiekeuze gebieden" en daarbij objectief gewaardeerd en vergeleken?	In de Integrale Effecten Analyse zullen wegingsfactoren voor alle te onderzoeken locaties objectief onderzocht en gewogen worden. Die uitkomsten zullen uiteindelijk leiden tot een voorlopige voorkeurslocatie van het kabinet.
2. Hoe is het 'Regionale draagvlak' bepaald? Is daar onafhankelijk, systematisch en wetenschappelijk onderzoek naar gedaan of is dat gebaseerd op ad hoc gesprekken, interviews en peilingen?	Dit is een vraag aan het ministerie. Er ligt een aanbod om over de brieven een toelichting te geven aan Provinciale Staten.
Op pagina 17 en 18 worden de "Borsselse voorwaarden" besproken. Maar niet allemaal. Zo ontbreekt daarbij de eis om geen extra hoogspanningsleidingen tussen Borssele en Bergen-op-Zoom aan te leggen. 3. Is die voorwaarde vergeten of komt daar nog een reactie op?	De brief van de minister geeft een tussenstand op een aantal voorwaarden. Uiteindelijk zal er een reactie komen op alle voorwaarden.
Er wordt zonder nadere informatie gesteld dat koeltorens daar niet nodig zijn. 4. Is daar technisch onderzoek naar gedaan? Hoe hoog is de opwarming van het Westerscheldewater bij de drie voluit draaiende kerncentrales zonder koeltorens op een zonnige zomerse dag?	Ook deze vraag is een vraag aan het ministerie. Er zijn vele onderzoeken gedaan waar zij alle details van hebben. Een toelichting op de brieven is aangeboden.
Voor de financiering van de twee kerncentrales worden verschillende middelen geopperd, die ook in enkele Europese landen worden gebruikt, waarbij de overheidsleningen en garanties, zoals Government Support Package (GSP) en Contract for Difference (GdF) worden genoemd. Bij de GdF worden de stroomprijzen bij de exploitatie door de overheid gegarandeerd. Het is niet de bedoeling dat GdF bij de windenergie in wordt ingezet, mede waardoor de ontwikkeling daarvan is vertraagd. Verder wordt er voor de bouw van de kerncentrales overwogen om schuldenleningen aan te gaan, waarbij gebruik gemaakt wordt van de sterke financiële positie van de Nederlandse staat.	

Vragen Commissie Strategische Opgaven	Antwoorden
5. Klopt het dat er tussen kernenergie en windenergie zich een aanmerkelijk verschil in overheidssteun voor (b)lijkt te doen? Zo ja, is dat niet in strijd met de Nederlandse en /of Europese wetgeving op dit gebied?	Dit is een vraag waarover we als provincie niet gaan en zou gesteld kunnen worden aan het Rijk.
6. En is het dan toch niet beter en verstandiger om de huidige stagnatie in de ontwikkeling van de windenergie aan te pakken door de financiële zekerheid daarvan te versterken, dan miljarden in de kernenergie te steken?	Wij blijven volop inzetten op het meewerken aan de realisatie van opwekking van elektriciteit door windenergie op basis van de nationale kaders (thans Netten op Zee en vanaf 2031 VAWOZ). Wij zijn is noch bij windenergie noch bij kernenergie de initiatiefnemer en/of financier.
7. Is er wel een overzicht van de totale energiebehoefte en energieproductiecapaciteit van Nederland in 2050 en lopen we niet het risico van overtollige energieproductie – met lage prijzen - tegen die tijd?	Er worden regelmatig systeemstudies uitgevoerd naar de verwachte ontwikkelingen in energievraag en -aanbod. Tot nu wijzen de studies op tekorten in het aanbod tot aan 2050 (zie onder meer de systeemstudie van CE Delft/Royal HaskoningDHV voor Zeeland in 2020). Door de snelle ontwikkelingen (geopolitiek, economie) blijven regelmatige actualisaties nodig en daar wordt ook invulling aan gegeven met nieuwe onderzoeken.
Kernenergie wordt vooral van belang geacht om de periodes van te weinig zon en wind energie te overbruggen. 8. Is er daarbij rekening gehouden met de snelle opmars van steeds krachtiger en goedkopere batterijen, waarin tijdelijk overtollige wind – en zonnestroom opgeslagen kan worden, die bij bewolkte windstilte op het elektriciteitsnet ingezet kan worden?	Wij onderkennen het belang van tijdelijke opslag van (overtollige) elektriciteit in batterijen. Bij de systeemstudies worden ook die ontwikkelingen meegenomen, maar hoewel batterijen steeds beter in staat zijn om verschillen in opwekking en verbruik over korte periodes op te vangen, is er nog geen zicht op betaalbare oplossingen met batterijen om voor langere periodes dit op te vangen.
9. Kan een kerncentrale, net zoals een gascentrale, naar believen aan en uit worden gezet om het tijdelijke tekort aan zon – en windstroom op te vangen?	Een moderne kerncentrale van type III+ zoals die nu wordt onderzocht, heeft technisch gezien een regelbaar vermogen. In hoeverre dat in de praktijk toegepast kan en zal worden is van meer factoren afhankelijk dan alleen het overaanbod van zon- en windstroom.
Enkele jaren geleden bleek bij antwoorden op onze vragen, dat de “uitgebrande” brandstofstaven van de kerncentrale Borssele worden opgewerkt in Frankrijk en het daaruit herwonnen uranium, ondanks de oorlog in Oekraïne verrijkt wordt in Rusland. Dat kon niet anders op dat moment, maar er werd gezocht naar een andere locatie. 10. Wordt het herwonnen uranium nog steeds in Rusland verrijkt en zo ja is er een mogelijkheid aanstaande om dat ergens anders te laten doen?	De huidige situatie is beschreven de tweede kamer brief van 14 december 2023 over ‘antwoord op Kamervragen over gebruik van Russisch uranium door kerncentrale Borssele’, terug te vinden via de documenten op www.rijksoverheid.nl .
11. Is het de bedoeling dat de uitgewerkte brandstofstaven van de nieuwe kerncentrales ook worden opgewerkt en het herwonnen uranium wordt verrijkt en zo ja, waar?	Ook dit is een vraag aan het Rijk.